

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku XV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agata Wojciszke

Protokolant: sekr. Justyna Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 14 maja 2013 r. na rozprawie w Gdańsku

sprawy z powództwa (...) S.A. w G.

przeciwko (...)w C. - Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej

o zapłatę

I. umarza postępowanie w zakresie żądania odsetek od dnia 22 marca i 21 kwietnia 2012 do dnia 14 czerwca 2012,

II. zasądza od pozwanego (...) w C. - Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej na rzecz powoda (...) S.A. w G. kwotę 106.469,30 zł (sto sześć tysięcy czterysta sześćdziesiąt dziewięć złotych, trzydzieści groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15 czerwca 2012 do dnia 24 maja 2013,

III. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

IV. kwotę zasądzoną w punkcie II rozkłada na 10 miesięcznych rat po 10.646,93 zł każda, płatnych do 20. dnia każdego miesiąca począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym uprawomocni się wyrok, przy czym zasądzone odsetki winny być zapłacone wraz z płatnością pierwszej raty,

V. zasądza od pozwanego (...)w C. - Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej na rzecz powoda (...) S.A. w G. kwotę 4.551 zł (cztery tysiące pięćset pięćdziesiąt jeden złotych) tytułem zwrotu połowy kosztów postępowania, w pozostałym zakresie odstępuje od obciążenia pozwanego tymi kosztami.

UZASADNIENIE

W pozwie nadesłanym w dniu 6 lipca 2012 (...) S.A. w G. wniosła o zasądzenie od (...) w C. Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej kwoty 109.698,52 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 9.835,95 zł od dnia 22 marca 2012 do dnia zapłaty i od kwoty 99.862,75 zł od dnia 21 kwietnia 2012 do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż strona pozwana jest odbiorcą energii elektrycznej na podstawie zawartej z nim w dniu 1 maja 2009 umowy kompleksowej nr (...). Pozwany nie zapłacił należności za energię elektryczną na łączną kwotę 320.070,16 zł; powód wystawił faktury VAT nr (...) z dnia 29 lutego 2012 na kwotę 106.666,50 zł, z której dochodzi kwoty 9.835,95 zł i nr (...) z dnia 31 marca 2012 na kwotę 99.862,57 zł, z której dochodzi kwoty 99.862,57 zł. Pozwany mimo doręczenia przedsądowego wezwania do zapłaty nie uiścił należności za pobraną energię.

Nakazem zapłaty wydanym w dniu 24 września 2012 w postępowaniu upominawczym w sprawie XV Nc 272/12 Sąd nakazał pozwanemu zapłatę dochodzonych przez powoda należności.

(...)w C. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej nadesłał, w dniu 15 października 2012, sprzeciw od powyższego nakazu zaskarżając go w całości i domagając się oddalenia powództwa co do kwoty 9.835,95 zł oraz rozłożenia pozostałego zadłużenia na 10 równych miesięcznych rat, a także nieobciążania go kosztami postępowania z uwagi na uznanie powództwa oraz znaczne zadłużenie szpitala uniemożliwiające realizację długu bez zatrzymania ruchu jednostki i pozbawienia pacjentów leków i środków medycznych; pozwany wniósł jednocześnie o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że żądanie zapłaty za dostarczoną energię elektryczną w części co do zasady jest uzasadnione. Pozwany pozostaje w opóźnieniu z realizacją bieżących zapłat na rzecz powoda, gdyż wpływy z NFZ nie wystarczają na ich uiszczanie. Wymagalne zadłużenie pozwanego wynosi ponad 20.000.000 zł według stanu na koniec roku 2011, jednak w dniu 13 czerwca 2012, tj. przed wniesieniem pozwu, pozwany dokonał zapłaty części dochodzonej należności tytułem zapłaty za fakturę VAT nr (...) w kwocie 9.835,95 zł, tym samym wymagalna jest jedynie kwota 99.862,57 zł, a jej rozłożenie na raty stanowić będzie uwzględnienie interesów pacjentów szpitala.

W piśmie z dnia 7 grudnia 2012 /k. 88-90/ powód wskazał, że wpłata z dnia 13 czerwca 2012 pokryła należności wynikające z faktur, których zapłaty powód nie dochodzi w rozpoznawanej sprawie. Kwota 113.541,09 zł została zaksięgowana na należność wynikająca z faktury VAT nr (...) oraz na odsetki ustawowe od objętej nią należności w wysokości 4.650,52 zł, kwota 96.830,55 zł została zaliczona na należność wynikającą z faktury VAT nr (...) oraz na odsetki ustawowe wyliczone na dzień dokonania wpłaty w kwocie 3.229,22 zł (powód dochodzi z tej faktury kwoty 9.835,95 zł), kwota 1.956,21 zł została z kolei zaksięgowana na odsetki ustawowe od faktury VAT nr (...) (powód dochodzi z tej faktury kwoty 99.862,57 zł). W zakresie żądania zasądzenia odsetek powód sprostował żądanie wnosząc o zasądzenie od pozwanego kwoty 109.698,52 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 15 czerwca 2012 do dnia zapłaty.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Powód (...) S.A. w G. zawarł z pozwanym(...)w C. Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej, w dniu 1 maja 2009 na czas nieokreślony od dnia 1 czerwca 2009, umowę kompleksową nr (...), zgodnie z którą pozwany zamawiał energię elektryczną na swoje potrzeby.

Za dostarczoną energię elektryczną powód wystawił pozwanemu faktury VAT nr (...) na kwotę 106.666,50 zł z terminem płatności 21 marca 2012 oraz nr (...) na kwotę 99.862,57 zł z terminem płatności określonym na dzień 20 kwietnia 2012.

Pismem doręczonym w dniu 14 maja 2012 powód wezwał pozwanego do zapłaty.

W dniu 13 czerwca 2012 pozwany zapłacił kwotę 220.207,59 zł, w tym kwotę 113.541,09 zł na poczet faktury (...), kwotę 106.666,50 zł - na poczet faktury (...).

Dalsza część zadłużenia na rzecz powoda nie została uregulowana, pozwany nie ma środków na bieżące regulowanie wszystkich swoich zobowiązań, spłaca swoje zobowiązania w miarę możliwości finansowych. W roku 2011 pozwany poniósł stratę w wysokości 9.672.243,86 zł.

Dowód: - umowa kompleksowa nr (...) z dnia 1.05.2009 - k. 16-21,

- faktura VAT nr (...) - k. 23,

- faktura VAT nr (...) - k. 26,

- wezwanie do zapłaty z 10 V 2012 z potwierdzeniem odbioru - k. 32-33,

- potwierdzenie przelewu - k. 73,

- bilans - k. 72.

Powód zaksięgował dokonaną przez pozwanego wpłatę w kwocie 113.541,09 zł na poczet wskazanej przez niego faktury (...) - nie objętej żądaniem pozwu w rozpoznawanej sprawie - oraz kwotę 4.650,52 zł na poczet ustawowych odsetek od należności objętej tą fakturą; na poczet drugiej ze wskazanych przez pozwanego przy wpłacie faktur - nr (...), objętej żądaniem pozwu - powód zaksięgował kwotę 96.830,55 zł, kwotę 3.229,22 zł zaliczył zaś na poczet obliczonych od niej na dzień dokonania wpłaty ustawowych odsetek. Dalsza kwota 1.956,21 zł została zaliczona na poczet odsetek ustawowych od faktury VAT nr (...) (powód dochodzi z niej zapłaty kwoty 99.862,57 zł).

/okoliczności bezsporne/

Przedstawiony stan faktyczny Sąd ustalił zgodnie z twierdzeniami stron, w oparciu o zgromadzone dokumenty - niekwestionowane przez strony, nie budzące również wątpliwości Sądu co do ich autentyczności. Poczynione ustalenia prowadzą do wniosku, że powództwo w przeważającej mierze zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 535 kc przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Stosownie przy tym do przepisu art. 555 kc przepisy o sprzedaży rzeczy stosuje się odpowiednio do sprzedaży energii oraz do sprzedaży praw.

W świetle powyższych przepisów i poczynionych ustaleń bezsporne było zobowiązanie pozwanego do zapłaty na rzecz powoda należności w wysokości 99.862,57 zł z faktury nr (...), na poczet której pozwany nie dokonał żadnej wpłaty, a faktury nie kwestionował.

Żądana obok niej kwota 9.835,95 zł wynika z faktury nr (...). Pozwany dokonując w dniu 13 czerwca 2012 przelewu na rzecz powoda wskazał, że dokonuje na poczet tej faktury wpłaty kwoty 106.666,50 zł i na taką kwotę opiewała wymieniona faktura. Należne od wskazanej kwoty, na dzień wpłaty, ustawowe odsetki sięgały kwoty 3.229,22 zł i powód zarachował wpłatę pozwanego na te odsetki do wskazanej wysokości; uznał ponadto, że wpłata pokryła należność główną z faktury nr (...) do wysokości 96.830,55 zł.

Zgodnie z przepisem art. 451 § 1 kc dłużnik mający względem tego samego wierzyciela kilka długów tego samego rodzaju może przy spełnieniu świadczenia wskazać, który dług chce zaspokoić. Jednakże to, co przypada na poczet danego długu, wierzyciel może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym długiem zaległe należności uboczne oraz na zalegające świadczenia główne. Powód był zatem uprawniony tak do zaliczenia części wpłaty w wysokości 106.666,50 zł na poczet odsetek (3.229,22 zł) jak i części wpłaty na poczet należności głównej (96.830,55 zł) z faktury nr (...).

Część wpłaty w wysokości 106.666,50 zł powód uznał jednak - niezgodnie ze wskazaną normą - za pokrywającą należność odsetkową w wysokości 1.956,21 zł z faktury VAT nr (...), a co do pozostałej części wpłaty w wysokości 106.666,50 zł nie wskazał żadnego sposobu jej zarachowania. W tej sytuacji "niewykorzystana" część wpłaty na poczet faktury nr (...), pomniejszona jedynie o zaspokojone odsetki (3.229,22 zł), czyli kwota 6.606,73 zł, powinna pokrywać pozostającą do zapłaty należność z tej faktury. Obrazuje to następujące działanie: $[106.666,50 - 96.830,55 = 9.835,95] - 3.229,22 = 6.606,73$.

O ostatnią z wymienionych kwot, w wysokości 6.606,73 zł, należało zatem pomniejszyć należność w wysokości 9.835,95 zł pozostającą do zapłaty z faktury nr (...). Sąd omyłkowo jednak od kwoty 9.835,95 zł odjął kwotę 3.229,22 zł, a nie kwotę 6.606,73 zł, wobec czego należność w wysokości 99.862,57 zł z faktury nr (...) została zasądzona - w punkcie II wyroku na mocy art. 535 w zw. z art. 555 kc w zw. z art. 451 § 1 kc - wraz z kwotą 6.606,73 zł, a nie z kwotą 3.229,22 zł z faktury nr (...), suma zasądzonych kwot sięgnęła tym samym 106.469,30 zł (zamiast 103.091,79 zł).

O odsetkach Sąd orzekł na mocy art. 481 kc zasądzając je na rzecz powoda od dnia 15 czerwca 2012, następującym po dokonaniu spłaty skapitalizowanych odsetek za okres wcześniejszy, do dnia wydania wyroku, w którym zasądzone świadczenie zostało rozłożone na raty (dopiero bowiem w razie opóźnienia spłaty poszczególnych rat pozwany pozostawał będzie w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, co może uzasadniać naliczanie odsetek po upływie terminów płatności poszczególnych rat; słuszność takiego stanowiska przesądza uchwała 7 sędziów - zasada

prawna Sądu Najwyższego z dnia 22 września 1970 podjęta w sprawie III PZP 11/70, OSNC 1971/4/61). W punkcie III wyroku Sąd oddalił powództwo w dalej idącym zakresie jako nieuzasadnione.

Zgodnie z przepisem art. 355 § 1 kpc Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. Powód domagał się ostatecznie ustawowych odsetek od żądanej kwoty od dnia 15 czerwca 2012, a nie jak pierwotnie od wcześniejszych dat, zatem na mocy powołanego przepisu Sąd, w punkcie I wyroku, umorzył postępowanie w zakresie odsetek, o które powód ograniczył żądanie pozwu.

Zgodnie z przepisem art. 320 kpc w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia.

Pozwany wnosił o rozłożenie zasądzonego świadczenia na 10 miesięcznych rat, przeciwko czemu powód nie oponował, przeciwnie, w piśmie z dnia 7 grudnia 2012 potwierdzał prowadzenie przez strony pertraktacji ugodowych. Prowadzona przez pozwanego działalność i przedstawiona przez niego sytuacja ekonomiczna, w znacznej mierze uzależniona od środków przekazywanych przez NFZ, uzasadnia uznanie, że zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, o jakim mowa w przytoczonym przepisie. Skoro zadłużenie pozwanego nie pozwala na zapłatę dochodzonej przez powoda należności bez zaprzestania bieżącego funkcjonowania, przyjmowania pacjentów, wydawania leków i środków medycznych, zasądzone na rzecz powoda świadczenie należało rozłożyć na raty zgodnie z wnioskiem powoda, o czym Sąd na mocy powołanego przepisu orzekł jak w punkcie IV wyroku.

W punkcie V wyroku Sąd orzekł o kosztach procesu stosownie do przepisu art. 98 kpc, stosując jednak również przepis art. 102 kpc. Zgodnie z wyrażoną w pierwszym z powołanych przepisów zasadą odpowiedzialności za wynik procesu przegrywający sprawę pozwany winien zwrócić powodowi koszty niezbędne do celowego dochodzenia jego praw (obejmowały one wpis: 5.485 zł i koszty zastępstwa procesowego: 3.617 zł, łącznie 9.102 zł). Stosownie jednak do drugiej z powołanych norm w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Wspomniana wyżej trudna sytuacja pozwanego i charakter jego działalności, a dodatkowo prezentowane w sprawie stanowisko, zgodnie z którym pozwany co do zasady nie kwestionował zasadności żądania pozwu, uzasadniają odstąpienie na zasadzie słuszności od obciążenia pozwanego połową kosztów dochodzenia praw powoda.